

més a fons



ACCESSIBILITAT A LA JUSTÍCIA Modificació de la llei d'enjudiciament criminal



Des de la Federació ACAPPS estem incidint per millorar l'accessibilitat en l'àmbit judicial.

Què diu la llei d'enjudiciament civil?

Des del **Servei d'Atenció a la Inaccessibilitat de la Comunicació Oral**, creat el 2021 per escoltar, gestionar i denunciar les situacions de discriminació que pateixen les persones amb sordesa que es comuniquen en llengua oral per no tenir garantides les mesures d'accessibilitat a la comunicació, hem detectat que l'administració de justícia és un dels àmbits on les persones amb sordesa no tenen l'oportunitat d'accedir a la informació durant el procés judicial ja que les exclou de seguir el seu cas amb autonomia.

«Artículo 7 bis. Ajustes para personas con discapacidad.
1. En los procesos en los que participan personas con discapacidad, se realizarán las adaptaciones y los ajustes que sean necesarios para garantizar su participación en condiciones de igualdad.

Dichas adaptaciones y ajustes se realizarán, tanto a petición de cualquiera de las partes o del Ministerio Fiscal, como de oficio por el propio Tribunal, y en todas las fases y actuaciones procesales en las que resulte necesario, incluyendo los actos de comunicación. Las adaptaciones podrán venir referidas a la comunicación, la comprensión y la interacción con el entorno.

2. Las personas con discapacidad tienen el derecho a entender y ser entendidas en cualquier actuación que deba llevarse a cabo. A tal fin:

a) ...

b) **Se facilitará a la persona con discapacidad la asistencia o apoyos necesarios para que pueda hacerse entender, lo que incluirá la interpretación en las lenguas de signos reconocidas legalmente y los medios de apoyo a la comunicación oral de personas sordas, con discapacidad auditiva y sordociegas.**

Malgrat que aquesta llei té caràcter accessori i subsidiari, mentre les altres jurisdiccions (social, penal, administrativa) no regulin específicament aquesta qüestió, és la llei que cal aplicar i que, fins i tot en aquelles ocasions en que els/les representants legals d'una persona amb sordesa havien fet la petició en temps i forma de les mesures de suport a la comunicació oral, s'han trobat que la petició els ha estat negada. Bé perquè el jutjat de torn no coneixia el què havia de fer, bé perquè l'administració de justícia no compta amb proveïdors per a aquesta mena de serveis o, fins i tot, per la negligència o incapacitat en la gestió d'aquests recursos.

El passat 20 de desembre es va publicar al BOE una modificació molt important per començar a resoldre alguns dels problemes més greus que hem observat els darrers temps. S'ha modificat la Llei d'Enjudiciament Criminal i el seu article 109 diu el següent:

«... En los procesos en los que participen personas con discapacidad, se realizarán las adaptaciones y los ajustes que sean necesarios. Dichas adaptaciones podrán venir referidas a la comunicación, la comprensión y la interacción con el entorno. Se deberá garantizar que:

a) Todas las comunicaciones con las personas con discapacidad, orales o escritas, se realicen en un lenguaje claro, sencillo y accesible, de un modo que tenga en cuenta sus características personales y sus necesidades, haciendo uso de medios como la lectura fácil. Si fuera necesario, la comunicación también se hará a la persona que preste apoyo a la persona con discapacidad para el ejercicio de su capacidad jurídica.

*b) Se facilite a la persona con discapacidad la asistencia o apoyos necesarios para que pueda hacerse entender, lo que incluirá la interpretación en las lenguas de signos reconocidas legalmente y **los medios de apoyo a la comunicación oral de personas sordas, con discapacidad auditiva y sordociegas...**»*

Aquesta modificació entrarà en vigor el proper 20 de març del 2024. Des de la Federació ACAPPS estarem plenament atentes al compliment d'aquestes condicions per fer de l'administració de Justícia un servei pensat perquè les persones amb sordesa també hi siguin incloses.

Per fer-la efectiva caldrà que el **Departament de Justícia de la Generalitat** pugui:

- 1** Llicitar el **servei de subtitulació, de cessió d'FMs i d'instal·lació de bucles magnètics provisionals** a les seves instal·lacions, quan una de les persones que intervinguin en els actes jurídics tingui sordesa i es comuniqui en llengua oral.
- 2** Preveure la reforma de les seves instal·lacions per disposar **bucles magnètics permanents** a les sales de visites, mostradors i despatxos on es produeixin declaracions de persones implicades en processos judicials.
- 3** **Formar totes les persones de l'administració de Justícia en la comunicació amb persones amb sordesa oralistes** –jutges/ses, magistrades, lletrades de l'administració, administratives, personal del servei de missatgeria de l'administració de justícia–.